

Vårändringsbudget för 2015

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att ge näringsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens förslag till vårändringsbudget för 2015 (prop. 2014/15:99) inklusive motioner som väckts med anledning av propositionen, i de delar som berör utskottets beredningsområde.

I detta yttrande behandlas de delar av propositionen som avser näringsutskottets beredningsområde (utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv) och den följdmotion som kan kopplas till detta område (motion 2014/15:3089 [M, C, FP, KD] yrkande 1).

Näringsutskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag i berörda delar. Motionsyrkandet bör avstyrkas i motsvarande delar.

I yttrandet finns två avvikande meningar (M, C, FP, KD respektive SD).

Utskottets överväganden

Propositionen

Utgiftsområde 21 Energi

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Statens energimyndighet minskas med 12 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen att anslaget 1:11 Laddinfrastruktur minskas med 75 miljoner kronor och att satsningen på laddinfrastruktur i stället genomförs inom ramen för anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

I propositionen föreslås även att regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:4 Energiforskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 miljoner kronor 2016–2019.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 30 miljoner kronor, att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ökas med 50 miljoner kronor och att anslaget 1:7 Turistfrämjande ökas med 30 miljoner kronor. Därutöver föreslår regeringen att anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation ökas med 71 miljoner kronor.

Regeringen föreslår även att ett nytt anslag 1:23 Upphandlingsmyndigheten förs upp i statens budget med närmare 21 miljoner kronor. Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget 1:15 Konkurrensverket minskas därför med närmare 21 miljoner kronor.

Beträffande anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslår regeringen att detta anslag ökas med 74 miljoner kronor, och vidare föreslår regeringen att anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer ökas med 2 miljoner kronor.

Vad gäller AB Göta kanalbolag föreslår regeringen att bolaget ska få pantsätta, utarrendera, avstycka och helt eller delvis avyttra de skogsfastigheter som ägs av bolaget samt i övrigt vidta sådana åtgärder som följer av äganderätten till de skogsfastigheter som ägs av bolaget.

Motionen

I motion 2014/15:3089 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 föreslås andra anslagsnivåer än de som regeringen föreslagit när det gäller utgiftsområde 21 Energi och utgiftsområde 24 Näringsliv. Dessa medel ska fördelas enligt följande:

Utgiftsområde 21 Energi

För utgiftsområde 21 Energi förordas följande i motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD). Anslaget 1:1 Statens energimyndighet föreslås öka med 12 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, och anslaget 1:11 Laddinfrastruktur föreslås öka med 75 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Inom utgiftsområde 24 Näringsliv föreslås i motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) följande ändringar i förhållande till regeringens förslag. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslås öka med 30 miljoner kronor, anslaget 1:5 Näringslivsutveckling föreslås minska med 50 miljoner kronor, anslaget 1:7 Turistfrämjande föreslås minska med 30 miljoner kronor, anslaget 1:15 Konkursverket föreslås öka med ca 21 miljoner kronor, anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation föreslås minska med 71 miljoner kronor, anslaget 1:23 Upphandlingsmyndigheten föreslås minska med ca 21 miljoner kronor och anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslås minska med 74 miljoner kronor.

Vissa kompletterande uppgifter

Upphandlingsstödet

Den förra regeringen angav i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) sin avsikt att samla stöd, information och vägledning när det gäller offentlig upphandling hos Konkursverket. Den 28 november 2013 beslutade regeringen att ge Kammarkollegiet, Vinnova och Konkursverket i uppdrag att förbereda en överföring respektive inordnande av uppgifter som rörde upphandlingsstöd. I uppdraget ingick även att förbereda överflyttningen av Miljöstyrelsens uppgifter (N2013/5426/MK). Syftet med förändringen var att stöd, information och vägledning när det gäller offentlig upphandling respektive innovationsupphandling, miljöhänsyn och social hänsyn skulle koncentreras, förbättras och förstärkas. Sedan den 1 juli 2014 finns upphandlingsstödet samlat hos Konkursverket.

Den nuvarande regeringen anger i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1) att en ny organisation för upphandlingsstöd ska bildas 2015 och att Konkursverkets nuvarande upphandlingsstöd ska flyttas dit. Den 19 december 2014 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare (f.d. generaldirektör Hans-Eric Holmqvist) med uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för upphandlingsstöd, Upphandlingsmyndigheten (dir. 2014:161). I kommittédirektivet anger regeringen bl.a. som skäl för bildandet av en myndighet för upphandlingsstöd att Konkursverkets roll som tillsynsmyndighet på lång sikt kan medföra att upphandlingsstödet inte blir lika tydligt som om det ligger i en särskild myndighet. Genom att en fristående myndighet bildas ökar förutsättningarna att arbeta med upphandling

utifrån ett strategiskt perspektiv. Vidare anger regeringen att en särskild myndighet för upphandlingsstöd dels blir mer synlig för målgrupperna, dels ökar förutsättningarna för väl fungerande upphandlingar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2015, och myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 september 2015.

I 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) föreslår regeringen att anslaget 1:23 Upphandlingsmyndigheten flyttas från utgiftsområde 24 Näringsliv till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Laddinfrastruktur

Regeringen anger i propositionen att anslaget 1:11 Laddinfrastruktur inom utgiftsområde 21 Energi bör genomföras inom ramen för anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner inom utgiftsområde 20 Allmän miljö och naturvård. I vårändringsbudgeten för 2015 föreslår regeringen att ett nytt anslag 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner (utg.omr. 20) förs upp i statens budget med 125 miljoner kronor. Anslaget ska användas för klimatinvesteringar i kommuner och regioner, installation av laddinfrastruktur för elfordon samt berörda myndigheters arbete för att genomföra insatserna. Regeringen föreslås även bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 300 miljoner kronor 2016–2018.

Regeringen framhåller att ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner och regioner bör införas för att minska klimatutsläppen och för att öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Bidraget ska gå till de åtgärder där de investerade medlen ger störst klimateffekt. Anslaget får användas till klimatinvesteringar i kommuner och regioner, installation av laddinfrastruktur för elfordon samt berörda myndigheters arbete för att genomföra insatserna. Regeringen avser att utarbeta en ny förordning för att möjliggöra detta. Statsstödsprövning ska genomföras. Vidare anger regeringen att en stor utmaning när det gäller att bryta Sveriges beroende av fossila bränslen finns inom transportsektorn. Ny teknik och nya tjänster på området kan bidra till uppfyllandet av energi- och klimatmål.

Utskottet ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att vid riksdagens behandling av budgetpropositionen för 2015 frångicks den praxis som tidigare tillämpats vid budgetomröstningar, vilket fick konsekvensen att riksdagen beslutade om en annan budget än regeringens. Utskottet står därför bakom regeringens bedömning att den unika situation som uppstått motiverar att förslagen till ändringar i vårändringsbudgeten är mer omfattande än normalt. Utskottet noterar att flera av regeringens föreslagna ändringar i vårändringsbudgeten gäller justeringar till den inriktning av den ekonomiska politiken som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2015. Utskottet kan även konstatera att förslagen till

ändringarna av anslagen som redovisas i motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) främst handlar om att ändra tillbaka till den budget riksdagen beslutade om hösten 2015.

När det gäller förslagen till ändringar av anslagen inom utgiftsområde 21 Energi ansluter sig utskottet till de ändringar regeringen föreslagit. Utskottet förordar således att anslaget 1:1 Statens energimyndighet minskas med 12 miljoner kronor och att anslaget 1:11 Laddinfrastruktur minskas med 75 miljoner kronor. Utskottet delar regeringens bedömning att satsningen på utbyggnaden av laddinfrastruktur i stället bör genomföras inom ramen för anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Med anledning av vad som föreslås i motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) kan utskottet konstatera att det nyssnämnda anslaget föreslås uppgå till 125 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor mer än vad som ingår i det nuvarande anslaget 1:11 Laddinfrastruktur. Vidare konstaterar utskottet att det stöd regeringen föreslår ska få användas för klimatinvesteringar i kommuner och regioner, installation av laddinfrastruktur för elfordon samt berörda myndigheters arbete för att genomföra insatserna. Utskottet noterar att det pågår ett arbete inom Regeringskansliet med att ta fram ett regelverk för stödet och välkomnar regeringens ambition att fatta beslut om detta så snart som möjligt efter riksdagens behandling av vårändringsbudgeten.

Utskottet ansluter sig också till förslaget om att regeringen bör bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:4 Energiforskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 miljoner kronor 2016–2019, detta för att skapa bättre förutsättningar för finansiering av mer långsiktiga energiforskningsprojekt.

När det gäller utgiftsområde 24 Näringsliv vill utskottet inledningsvis framhålla att det anser att en av regeringens mest angelägna uppgifter under mandatperioden är att minska arbetslösheten varaktigt och öka sysselsättningen. Näringspolitiken har här en viktig roll, eftersom ett dynamiskt och konkurrenskraftig näringsliv är grunden för att minska arbetslösheten genom att skapa nya jobb och tillväxt. Utskottet stöder därför regeringens ambitioner att öka de offentliga investeringarna i bl.a. näringspolitiken.

Vad gäller regeringens förslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv vill utskottet anföra följande. Utskottet konstaterar att anslagen 1:5 Näringslivsutveckling, 1:7 Turistfrämjande, 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation samt 2:3 Exportfrämjande verksamhet ingår i regeringens offensiva näringspolitiska satsningar, som uppgår till nästan 225 miljoner kronor. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ska tillföras medel för att möjliggöra ytterligare insatser som stärker den svenska konkurrens- och innovationskraften. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att anslaget 1:7 Turistfrämjande bör tillföras ytterligare medel för att tillvarata den svenska besöksnäringens exportpotential och öka antalet utländska besökare samt möjliggöra ökad marknadsföring av Sverige som turistland utomlands. Vad gäller anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och

innovation, som får användas till statsbidrag till Almi Företagspartner AB (Almi), innebär ökningen att det säkerställs att Almi har utrymme för nya uppgifter under 2015 och att bolagets verksamhet kan fortsätta att fokusera på tidigare skeden av företags utveckling. Utskottet instämmer således i regeringens bedömning att anslaget bör tillföras ytterligare medel, där 20 miljoner kronor kan användas till en ytterligare förstärkning av rådgivningen till personer med utländsk bakgrund utöver de 20 miljoner kronor som riksdagen tidigare har avsatt till detta. Utskottet delar även regeringens bedömning att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet bör tillföras ytterligare medel. Utskottet konstaterar att regeringen genomför en exportoffensiv, med insatser som utarbetas i samverkan med näringslivet, som syftar till att stärka exporten i alla delar av landet. Satsningen omfattar förbättrad information om det statliga utbudet av stöd för företagens export och internationalisering, och nödvändiga investeringar i Business Sweden inklusive regional exportrådgivning för små och medelstora företag. Vidare omfattar satsningen närvaro på prioriterade tillväxtmarknader och främjande av svenska företag vid stora internationella upphandlingar där finansiering från FN, utvecklingsbanker eller internationella finansieringsinstitutioner kan förekomma. Medel avses även användas för att t.ex. säkra ett svenskt deltagande i världsutställningen i Astana 2017.

Vad gäller det nya anslaget 1:23 Upphandlingsmyndigheten vill utskottet med anledning av vad som anförs i motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) om att inte överföra medel till detta anslag från anslaget 1:15 Konkurrensverket framhålla följande. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att en fristående myndighet för upphandlingsstöd blir mer synlig för dess målgrupper och att det ökar förutsättningarna för att arbeta med upphandling utifrån ett strategiskt perspektiv. Vidare finns en risk på lång sikt att upphandlingsstödet inte blir lika tydligt om det fortsätter att vara placerat hos Konkurrensverket som om en särskild myndighet ansvarar för det, i och med Konkurrensverkets roll som tillsynsmyndighet.

Utskottet ställer sig också bakom regeringens förslag om att AB Göta kanalbolag ska få pantsätta, utarrendera, avstycka och helt eller delvis avyttra de skogsfastigheter som ägs av bolaget samt i övrigt vidta sådana åtgärder som följer av äganderätten till de skogsfastigheter som ägs av bolaget, detta eftersom bolaget har behov av kapital för att kunna finansiera renovering och underhåll.

Mot denna bakgrund förordar utskottet sammanfattningsvis att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag i de delar som berörts här och avstyrka motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) yrkande 1 i motsvarande delar.

Stockholm den 26 maj 2015

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M), Ingemar Nilsson (S), Josef Fransson (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Per-Arne Håkansson (S), Anna Wallén (S), Mattias Bäckström Johansson (SD), Maria Weimer (FP), Birger Lahti (V), Penilla Gunther (KD), Mattias Jonsson (S), Jörgen Warborn (M), Gunilla Nordgren (M), Elisabet Knutsson (MP) och Rickard Nordin (C).

Avvikande meningar

1. Vårändringsbudgeten för 2015 (M, C, FP, KD)

Hans Rothenberg (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Maria Weimer (FP), Penilla Gunther (KD), Jörgen Warborn (M), Gunilla Nordgren (M) och Rickard Nordin (C) anför:

Ordning och reda i ekonomin och en politik för fler i arbete är det som bygger Sverige starkt. Det är kärnan i Alliansens riktlinjer för den ekonomiska politiken. Sverige har klarat den utdragna lågkonjunkturen bättre än många jämförbara länder, och det sker nu en allt bredare återhämtning av den svenska ekonomin. Det behövs dock ett fortsatt fokus på ansvarsfull ekonomisk politik och strukturellt riktiga reformer för att värna återhämtningen och skapa fler varaktiga jobb och högre tillväxt. När det är många som arbetar skapas det mer resurser till det som är gemensamt.

När det gäller förslagen i vårändringsbudgeten är det vår uppfattning att den budget som riksdagen beslutade för 2015 i stort bör ligga fast. Detta anser vi skulle stärka jobbskapandet och företagandet i en tid då Sverige bör värna återhämtningen i sysselsättning och tillväxt samt rustas för en allt tuffare internationell konkurrens.

Detta innebär för utgiftsområde 21 Energi att vi i förhållande till vad regeringen föreslagit anser att anslaget 1:1 Statens energimyndighet bör öka med 12 miljoner kronor och att anslaget 1:11 Laddinfrastruktur bör öka med 75 miljoner kronor.

När det gäller anslaget 1:11 Laddinfrastruktur vill vi här påtala att riksdagen hösten 2014 beslutade i enlighet med Alliansens förslag om att avsätta 75 miljoner kronor till det nya anslaget 1:11 Laddinfrastruktur inom utgiftsområde 21 Energi. Anslaget ska finansiera ett statligt investerarstöd för utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon, med syfte att möta den brist på laddningsmöjligheter som hämmar utvecklingen på elbilsområdet. Nu föreslår dock regeringen att detta anslag minskas med 75 miljoner kronor och att denna satsning i stället genomförs inom ramen för anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. När det gäller anslaget 1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner framhåller regeringen i propositionen att anslaget ska användas till ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner och regioner för att minska klimatutsläppen och att bidraget ska gå till de åtgärder där investerade medel ger störst climateffekt. Vi ställer oss kritiska till att regeringen väljer att flytta ett tydligt och riktat anslag för laddinfrastruktur till ett anslag som i välmenande ordalag kan beskrivas som brett och oklart. Den stora fördelen med ett riktat anslag till just utbyggnaden av en laddinfrastruktur i Sverige är att det skickar tydliga signaler till marknaden så att utbyggnaden av infrastrukturen kan ta fart. Regeringens förslag riskerar i stället att leda till att utbyggnaden av laddinfrastrukturen

tvingas konkurrera med andra insatser för klimatet, som visserligen är lov-
värda men inte möter en av de stora framtidsutmaningarna, dvs. omställningen
av transportsystemet i en hållbar riktning. Det är vår uppfattning att det rege-
ringen nu vill göra kommer att skapa en större osäkerhet för marknaden, vilket
kan komma att leda till att utbyggnaden av laddinfrastrukturen uteblir, och i
förlängningen kan det komma att innebära att mängden elfordon i landet inte
ökar.

För utgiftsområde 24 Näringsliv innebär vår tidigare redovisade uppfatt-
ning att den beslutade budgeten för 2015 i stort bör ligga fast. Det innebär i
förhållande till regeringens förslag att anslaget 1:2 Verket för innovationssys-
tem: Forskning och utveckling bör öka med 30 miljoner kronor, anslaget 1:5
Näringslivsutveckling bör minska med 50 miljoner kronor, anslaget 1:7 Tu-
ristfrämjande bör minska med 30 miljoner kronor och anslaget 1:15 Konkur-
rensverket bör öka med närmare 21 miljoner kronor. Därtill bör anslagen 1:22
Bidrag till företagsutveckling och innovation, 1:23 Upphandlingsmyndigheten
respektive 2:3 Exportfrämjande verksamhet minska med 71 miljoner kronor,
närmare 21 miljoner kronor respektive 74 miljoner kronor.

Vad gäller regeringens förslag om att minska anslaget 1:15 Konkursver-
ket med 21 miljoner kronor för att föra över dessa medel till det nya anslaget
1:23 Upphandlingsmyndigheten vill vi framföra följande. Alliansregeringen
redovisade sin avsikt i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) att
samla den statliga stöd- och informationsverksamheten om offentlig upphand-
ling inklusive innovationsupphandling, samt miljö och social hänsyn i Kon-
kursverket senast den 1 juli 2014 för att förbättra och förstärka upphand-
lingsstödet för bl.a. upphandlande myndigheter och leverantörer. Konkursver-
ket konstaterade i september 2014 i en rapport om samordningen av upp-
handlingsstödet (dnr 543/2014) att den nya organisationen innebar att just till-
syns- och stödverksamheterna kunde dra nytta av varandras respektive bak-
grund och erfarenhet, vilket enligt myndigheten innebar att tillsynsarbetet och
stödinsatserna kunde genomföras med ännu högre kvalitet. Med regeringens
förslag om att skapa en ny myndighet, Upphandlingsmyndigheten, anser vi att
dessa synergier riskerar att gå förlorade.

Med det ovan sagda förordar vi att finansutskottet tillstyrker motion
2014/15:3089 (M, C, FP, KD) yrkande 1 i berörda delar och avstyrker propo-
sitionen i motstående delar.

2. Vårändringsbudgeten för 2015 (SD)

Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD) anför:

Vi sverigedemokrater står för en ansvarsfull ekonomi. Vi vill se en varsam
hantering av de gemensamma ekonomiska resurserna och anser att sunda stats-
finanser är en grundförutsättning för att långsiktigt kunna bevara en hög nivå
av välfärd. Tillväxt är nödvändigt för att kunna upprätthålla vår välfärd, men
den måste balanseras mot andra viktiga samhällsvärden, såsom folkhälsa, kul-
turarv, miljö, socialt kapital och nationellt självbestämmande.

Som framgår av Sverigedemokraternas kommittémotion 2014/15:3085 har vi ingen annan uppfattning än regeringen när det gäller hur de anvisade medlen för anslagen inom utgiftsområdena 21 Energi och 24 Näringsliv ska fördelas. Däremot har vi sverigedemokrater en annan uppfattning om hur politiken inom dessa områden bör bedrivas. Vår principiella hållning om politikens inriktning inom dessa utgiftsområden skiljer sig från regeringens på flera punkter. Vi vill därför i detta sammanhang kort redogöra för vår syn på inriktningen för dessa två utgiftsområden.

Vi anser att energipolitiken ska vara inriktad på att säkerställa en prisvärd och tillförlitlig energiförsörjning för såväl hushåll som näringsliv, detta för att göra det möjligt för Sverige att upprätthålla en hög internationell konkurrenskraft och levnadsstandard. Vidare strävar vi efter att bibehålla och utveckla landets energisystem, med fokus på leveranssäkerhet, effektivitet och miljöansvar. Vi ser med oro på regeringens förda energipolitik, och dess orealistiska planer vad gäller framtida energiförsörjning och dess syn på kärnkraften. Detta anser vi kommer att drabba den svenska industrin hårt.

Inom näringspolitiken vill vi skapa förutsättningar för att Sverige åter ska stå stark som en industri-, innovations- och kunskapsnation. Grundstommen i den svenska ekonomin utgörs av svenska företag och industrier. Vi tror att långsiktiga och stabila spelregler för näringspolitiken skapar den förutsägbarhet som företagen behöver för att våga ta stegen ut på nya marknader och anställa fler. Vidare är det vår uppfattning att för ett exportberoende land som Sverige behöver vi göra det lättare för det svenska näringslivet att stå starkt i den hårdnande internationella konkurrensen och på så sätt bidra till skapandet av fler arbetstillfällen.

Som konstaterats ovan har vi ingen avvikande uppfattning från den som föreslagits i vårändringsbudgeten i de delar som här behandlats. Därmed förordar vi att finansutskottet avstyrker motion 2014/15:3089 (M, C, FP, KD) yrkande 1 i berörda delar.